

Handläggare
Catarina Nilsson
08-508 26 242**Till**
Trafiknämnden
2021-05-27

Trafiksäkerhetsplan. Beslut om remiss

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslaget till Trafiksäkerhetsplan och ger kontoret i uppdrag att skicka förslaget på remiss.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefMikael Ranhagen
Enhetschef

Sammanfattning

Inom Stockholms stad finns en lång tradition och erfarenhet av att arbeta med trafiksäkerhet och arbetet har sedan många år tillbaka varit reglerat i politiskt antagna program. I förslaget till ny trafiksäkerhetsplan fortsätter nuvarande arbete och samtidigt utvecklas nya arbetssätt och metoder för att på ett effektivt sätt möta dagens och framtidens trafiksäkerhetsutmaningar.

Trafiksäkerhetsplanen föreslås remitteras till 104 förvaltningar och organisationer enligt bifogad sändlista (se bilaga 2), under perioden 1 juni 2021 till 24 september 2021.

Bakgrund

Inom Stockholms stad finns en lång tradition och erfarenhet av att arbeta med trafiksäkerhet och arbetet har sedan många år tillbaka varit reglerat i politiskt antagna program. Det senaste är *"Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad 2010-2020"*. Precis som i många andra kommuner har stadens trafiksäkerhetsarbete till stor del varit fokuserat på olyckor kopplat till motorfordon. En stor del av arbetet har omfattat olika hastighetspåverkande åtgärder samt projekt inom säkra och trygga skolvägar.

Även om arbetet till stora delar har varit klassiskt trafiksäkerhetsarbete har det på senare år även startats upp och genomförts projekt av mer innovativ karaktär exempelvis sopsaltning av cykelbanor, trafiksäkerhetskameror, avstängningsmaterial anpassade för gående och cyklister, dynamiska farthinder samt geofencing.

Det i särklass största trafiksäkerhetsarbetet genom tiderna för staden är det pågående arbetet med att införa nya hastighetsgränser på stadens huvudvägnät.

Ärendets beredning

Förslaget till Trafiksäkerhetsplan bygger på erfarenheter från stadens tidigare trafiksäkerhetsarbete, nationella utredningar, Vision 2040 samt beslut som Nollvisionen 2.0 och den årliga analysrapporten. Till grund för stadens målarbete ligger dessutom stadens säkerhetsprogram, de nationella trafiksäkerhetsmålen för år 2030, de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och Stockholmsdeklarationen, som antogs på det tredje globala ministermötet om trafiksäkerhet som hölls i Stockholm i februari 2020.

Trafiksäkerhetsplanen har tagits fram av en arbetsgrupp inom Trafikkontoret. Dialog- och förankringsarbetet har försvårats av de anpassade arbetsformerna på grund av pandemirestriktionerna och har därigenom inte kunnat utföras i den omfattning som varit avsett från början. Förutom interna avstämningar på trafikkontoret har avstämningar genomförts med representanter från exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Trafiksäkerhetsplanen föreslås remitteras till 104 förvaltningar och organisationer enligt bifogad sändlista (se bilaga 2), under perioden 1 juni 2021 till 24 september 2021.

Förslag till Trafiksäkerhetsplan

Genom den nya trafiksäkerhetsplanen fortsätter nuvarande arbete och samtidigt utvecklas nya arbetssätt och metoder för att på ett effektivt sätt möta dagens och framtidens trafiksäkerhetsutmaningar. Framgångsfaktorer i det fortsatta arbetet kommer att vara god samverkan både internt inom staden och med externa aktörer samt att nya arbetsområden som upphandling, drift och underhåll, information, teknisk utveckling och innovation inkluderas i arbetet.

Syftet med trafiksäkerhetsplanen är att ta ett samlat grepp om stadens trafiksäkerhetsrelaterade arbete och att peka ut den strategiska riktningen framåt. Trafiksäkerhetsplanen fastställer inte vilka konkreta åtgärder som ska genomföras, utan beskriver hur och inom vilka områden staden behöver fokusera trafiksäkerhetsarbetet för att bli mest effektivt och ge störst nytta.

Nollvisionen är grunden för Stockholms stads trafiksäkerhetsarbete och stadens arbete är en del i en större helhet.

Trafiksäkerhetsplanens övergripande mål är att stadens trafiksäkerhetsarbete ska bidra till att internationella, nationella och aktörsgemensamma trafiksäkerhetsmål samt målen i stadens säkerhetsprogram nås.

Grundläggande i trafiksäkerhetsarbetet är en samhällsplanering som gynnar aktivt resande genom ökad och säker mobilitet för gående och cyklister och med särskilt fokus på barn och äldre. Fem insatsområden lyfts fram i planen som strategiskt viktiga för staden att fokusera trafiksäkerhetsarbetet på. Insatsområdena är av olika karaktär men bidrar tillsammans till en helhet inom vilka åtgärder behövs för att minska antalet antal olyckor, risken för olyckor och skadegraden vid en eventuell olycka samt samtidigt bidra till stadens övriga hållbarhetsarbete.

De fem insatsområdena är (ingen inbördes rangordning):

- Gåendes singelolyckor (fallolyckor)
- Cyklisters singelolyckor
- Rätt hastighet
- Ökad regelefterlevnad
- Säkra fordon

Flera olika aktörer i samhället har direkt eller indirekt inflytande på trafiksäkerheten. Arbetets framgång är därför beroende av att flera aktörer visar engagemang och ansvarstagande. Trafiksäkerhetsarbetet måste utvecklas genom god samverkan och i nära samarbete,

både internt inom stadens verksamhet och med externa aktörer. Polisen och stadens invånare/trafikanter är viktiga externa aktörer men också andra myndigheter, näringsliv, civilsamhälle, akademi och industrin.

Trafiksäkerhetsplanen pekar ut den strategiska riktningen framåt men fastställer inte vilka konkreta åtgärder som ska utföras. Konkreta och tidsatta åtgärder inom insatsområdena kommer att tas fram av berörda aktörer och återfinnas i en åtgärdsplan. Genom att samla och synliggöra planerade åtgärder skapas också förbättrade möjligheter till synergier mellan olika åtgärder och ökad samverkan och dialog mellan aktörerna. Åtgärdsplanen är organiserad i fem åtgärdsområden:

- Reglering och styrmedel
- Utbildning och information
- Fysisk utformning
- Drift och underhåll
- Teknikutveckling och innovation

Analys och konsekvenser

De mänskliga och ekonomiska kostnaderna av trafikolyckor är stora. Åtgärder som sparar liv och ger färre skadade innebär minskat lidande för många, därutöver finns också en avsevärd ekonomisk vinst för samhället. Olycksvärderingen för vägtrafikolyckor på det kommunala vägnätet i Stockholm stad uppgår till cirka 6 500 miljoner kr per år¹.

Genom ett arbete fokuserat utifrån de insatsområden och åtgärdsområden som pekas ut i planen kommer antalet skadade och omkomna att minska samtidigt som arbetet bidrar till positiva effekter på människors resval, stadsmiljön och det offentliga livet.

Både den faktiska och upplevda säkerheten i trafiken har stor betydelse för människors vilja och förutsättning att röra sig i staden, inte minst för kvinnor, barn och äldre. Genom att förbättra trafiksäkerheten förbättras livskvaliteten för stadens medborgare. Grundläggande i ett demokratiskt och jämlikt samhälle är att stadens offentliga rum är inbjudande, säkra och trygga platser för alla människor, och att ingen begränsas av till exempel ålder, kön eller funktionsvariation.

¹ Beräkning baseras på olycksdata från STRADA data mellan år 2014-18 och "Analysmetod och samhällsekonomiska kalkylvärden för transportsektorn: ASEK 7.0" (Trafikverket Version 2020-12-01). Ej allvarligt skadad (EAS) ingår inte i beräkningen då det ej finns systemvärden för kommunalt vägnät

Upplevelsen av säkerhet gäller såväl känslan av att kunna utsättas för ett brott som att råka ut för en trafikolycka. En miljö som är säker och upplevs som säker är också en förutsättning för ett ökat aktivt resande och att staden ska vara tillgänglig och användbar för alla. Exempelvis kommer en person som upplever en sträcka som otrygg/osäker att cykla på, troligtvis att välja annan en väg eller inte cykla alls. Detsamma gäller för gångtrafikanter i stort och i synnerhet barn och äldre.

Trafikkontorets synpunkter

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att trafiknämnden godkänner förslaget till trafiksäkerhetsplan och ger kontoret i uppdrag att skicka förslaget på remiss.

Slut

Bilagor

1. Förslag till Trafiksäkerhetsplan
2. Sändlista för remiss av Trafiksäkerhetsplan